

Spójniki logiczne

- spójnik **i** (oraz, AND) $p \wedge q$,
- spójnik **lub** (OR) $p \vee q$,
- **zaprzeczenie** (nie prawda, że) $\neg p$
- **implikacja** (z p wynika q) $p \Rightarrow q$
- **równoważność** (p jest równoważne q) $p \Leftrightarrow q$

p	q	$p \wedge q$	$p \vee q$	$p \Rightarrow q$	$p \Leftrightarrow q$
0	0	0	0	1	1
0	1	0	1	1	0
1	0	0	1	0	0
1	1	1	1	1	1

p	$\neg p$
0	1
1	0

Niektóre tautologie klasycznego rachunku zdań

- $\neg(\neg p) \Leftrightarrow p$ (prawo podwójnego zaprzeczenia)
- $\neg p \vee p$ (prawo wyłączonego środka)
- $p \Rightarrow (p \vee q)$, $(p \wedge q) \Rightarrow p$ (prawa pochłaniania)
- $(p \vee q) \Leftrightarrow (\neg p \Rightarrow q)$, $(p \Rightarrow q) \Leftrightarrow (\neg p \vee q)$ (zamiana implikacji na alternatywę, i odwrotnie)
- ...
- łączność (przemienność) koniunkcji / alternatywy,
- rozdzielność alternatywy względem koniunkcji (i odwrotnie).

Prawa de Morgana:

- $\neg(p \vee q) \Leftrightarrow (\neg p \wedge \neg q)$
- $\neg(p \wedge q) \Leftrightarrow (\neg p \vee \neg q)$

WWW.MATEMATYKAZADWU.COM.PL

$\exists (x \in \mathbb{R}); \sim [x \neq 0 \Rightarrow x^2 - x \neq 0] \}$ p

$\exists (x); [\sim q] \Leftrightarrow \sim \forall (x); [q]$ ← prawo de Morgana

$p \Leftrightarrow \sim \forall (x \in \mathbb{R}); [x \neq 0 \Rightarrow x^2 - x \neq 0] \Leftrightarrow$

$\Leftrightarrow \sim \forall (x \neq 0); [x^2 - x \neq 0] \Leftrightarrow \exists (x \neq 0); \sim [x^2 - x \neq 0]$ ← prawo de Morgana

$\Leftrightarrow \exists (x \neq 0); [x^2 - x = 0] \Leftrightarrow \exists (x \neq 0); [x = 0 \vee x - 1 = 0]$ prawda

$x(x-1)=0$ $x=1$

$$\exists (x \in \mathbb{R}); (x^2 + 1 \geq 100)$$

$p \Leftrightarrow \sim(\sim p)$ prawo podwójnego zaprzeczenia

$$\exists (x \in \mathbb{R}); (x^2 + 1 \geq 100) \Leftrightarrow \sim(\sim[\exists (x \in \mathbb{R}); (x^2 + 1 \geq 100)]) \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow \sim[\forall x \in \mathbb{R}; (x^2 + 1 < 100)]$$

$x=12 \quad 145 < 100$
zdanie jest prawdziwe

$$[\forall (x); (x < x+1)] \Rightarrow (2 > 3)$$

$$(p \Rightarrow q) \Leftrightarrow \sim p \vee q \quad \text{zasada}$$

$$([\forall (x); (x < x+1)] \Rightarrow (2 > 3)) \Leftrightarrow \sim[\forall (x); (x < x+1)] \vee (2 > 3)$$

$$\Leftrightarrow [\exists (x); x \geq x+1] \vee (2 > 3) \quad \text{prawo de Morgana}$$

zol. fałszywe

$$\sim[\forall_{x \in X} p(x)] \Leftrightarrow \exists_{x \in X} [\sim p(x)]$$

Nieprawda, że każdy student lubi matematykę. \Leftrightarrow

\Leftrightarrow Istnieje student, który nie lubi matematyki.

Wybrane tautologie rachunku predykatów (1)

- $p(x) \Rightarrow (\exists x p(x))$
- $(\forall x p(x)) \Rightarrow p(x)$
- *Negacja (Prawa de Morgana):*
 - $\neg(\forall x \in D_x p(x)) \Leftrightarrow (\exists x \in D_x \neg p(x))$
 - $\neg(\exists x \in D_x p(x)) \Leftrightarrow (\forall x \in D_x \neg p(x))$
 - *analogicznie dla predykatów wielu zmiennych*
- *Przemienność*
 - $\forall x \forall y p(x, y) \Leftrightarrow \forall y \forall x p(x, y)$
 - $\exists x \exists y p(x, y) \Leftrightarrow \exists y \exists x p(x, y)$
 - $\exists x \forall y p(x, y) \not\Rightarrow \forall y \exists x p(x, y)$
- *Specjalizacja*
 - $\forall x p(x) \Rightarrow \exists x p(x)$

dr Krzysztof Molenda (WSEI w Krakowie) Logika i teoria zbiorów 3 stycznia 2018 25 / 54

Logika i teoria zbiorów

25 / 54

Wybrane tautologie rachunku predykatów (2)

Twierdzenie

- *Prawa rozkładania kwantyfikatorów*
 - $\forall x (p(x) \Rightarrow q(x)) \Rightarrow \{\forall x p(x) \Rightarrow \forall x q(x)\}$
 - $\forall x (p(x) \Rightarrow q(x)) \Rightarrow \{\exists x p(x) \Rightarrow \exists x q(x)\}$
- *Rozdzielność kwantyfikatorów:*
 - $\forall x (p(x) \wedge q(x)) \Leftrightarrow \{\forall x p(x) \wedge \forall x q(x)\}$
 - $\forall x (p(x) \vee q(x)) \not\Leftrightarrow \{\forall x p(x) \vee \forall x q(x)\}$
 - $\exists x (p(x) \wedge q(x)) \Rightarrow \{\exists x p(x) \wedge \exists x q(x)\}$
 - $\exists x (p(x) \vee q(x)) \Leftrightarrow \{\exists x p(x) \vee \exists x q(x)\}$
- *Znajdź przykłady potwierdzające \Leftarrow, \Rightarrow !*

Zaznacz formy zdaniowe które, zdania są tautologiami: **[Kwantyfikatory]**

Pytanie 1
Nie udzielono odpowiedzi
Punkty: 1,00
🚩 Oflaguj pytanie

Punkty: 1,00

▼ **Clasificación:**

🚩 Oflaguj pytanie

🚩 Oflaguj pytanie

Zaznacz formy zdaniowe, które są tautologiami

Wybierz jedną lub więcej:

☐ a. $\neg(\forall x \in D_x p(x)) \leftrightarrow (\exists x \in D_x \neg p(x))$ \dagger

☐ b. Żadna z pozostałych odpowiedzi nie jest prawdziwa

☐ c. $\forall x p(x) \Rightarrow \exists x p(x)$ \dagger

☐ d. $\forall x (p(x) \wedge q(x)) \Rightarrow \{\forall x p(x) \wedge \forall x q(x)\}$ \dagger

Wybierz jedną lub więcej:

$$\text{a. } \neg(\forall_{x \in D_x} p(x)) \Leftrightarrow (\exists_{x \in D_x} \neg p(x)) \quad \dagger$$

☐ b. Żadna z pozostałych odpowiedzi nie jest prawdziwa

$$\models c. \forall_x p(x) \Rightarrow \exists_x p(x) \quad \vdash$$

■ d. $\forall x (p(x) \wedge q(x)) \Rightarrow \{\forall x p(x) \wedge \forall x q(x)\}$ |

a. $\sim(A \ x eDz \ p(x)) \Leftrightarrow E \ x eDx \ \sim p(x) \Leftrightarrow \sim(A \ x \ eDz \ p(x))$

$\sim p$	$\sim q$	$\sim p \Leftrightarrow \sim q$
1	1	1
1	0	0
0	1	0
0	0	1

b. ...

- c. $A \rightarrow p(x) \Rightarrow \exists x p(x) \Leftrightarrow \neg p \vee q / \neg p \vee q / \neg(A \wedge p(x)) \vee \exists x p(x)$ – nieprawda, że każdy zda mat lub istnieje że ktoś zda +

p	$\neg p$		($\neg p$ lub p)
0	1		1
0	1		1
1	0		1
1	0		1

- d. Dla każdego (p and q) implikacja { Dla każdego p and Dla każdego q} +

p	q	(p and q)	{ Dla każdego p and Dla każdego q}	(p and q) implikacja { Dla każdego p and Dla każdego q}
0	0	0	0	1
0	1	0	0	1
1	0	0	0	1
1	1	1	1	1

- d. $A \wedge (p(x) \wedge q(x)) \Rightarrow \{A \wedge p(x) \wedge A \wedge q(x)\} \Leftrightarrow \neg(A \wedge p(x) \wedge q(x)) \vee \{A \wedge p(x) \wedge A \wedge q(x)\}$ – nieprawda, że (każdy lubi czytać i grać) lub (każdy lubi czytać i każdy lubi grać) -- $\neg(A \wedge p \wedge q) \vee (A \wedge p \wedge q)$ +

p	q	$p \wedge q$	$\neg(p \wedge q)$	$\neg(p \wedge q) \vee (p \wedge q)$
0	0	0	1	1
0	1	0	1	1
1	0	0	1	1
1	1	1	0	1

Zaznacz formy zdaniowe, które są tautologiami

Wybierz jedną lub więcej:

- ☒ a. $\forall x (p(x) \wedge q(x)) \Rightarrow \{\exists x p(x) \wedge \exists x q(x)\}$ NIE
- ☒ b. $\exists x p(x) \Rightarrow \forall x p(x)$ NIE
- ☒ c. $\neg(\forall x \in D_x p(x)) \Leftrightarrow (\forall x \in D_x \neg p(x))$ NIE
- ☒ d. Żadna z pozostałych odpowiedzi nie jest prawdziwa

- a. $A(p \wedge q) \Rightarrow \{E p \wedge E q\} = \neg(A[p \wedge q]) \vee \{E p \wedge E q\} = \neg(\neg p \vee \neg q) \vee (p \wedge q)$ +

p	q	$\neg p$	$\neg q$	$\neg p \vee \neg q$	$p \wedge q$	$(\neg p \vee \neg q) \vee (p \wedge q)$
0	0	1	1	1	0	1
0	1	1	0	1	0	1
1	0	0	1	1	0	1
1	1	0	0	0	1	1

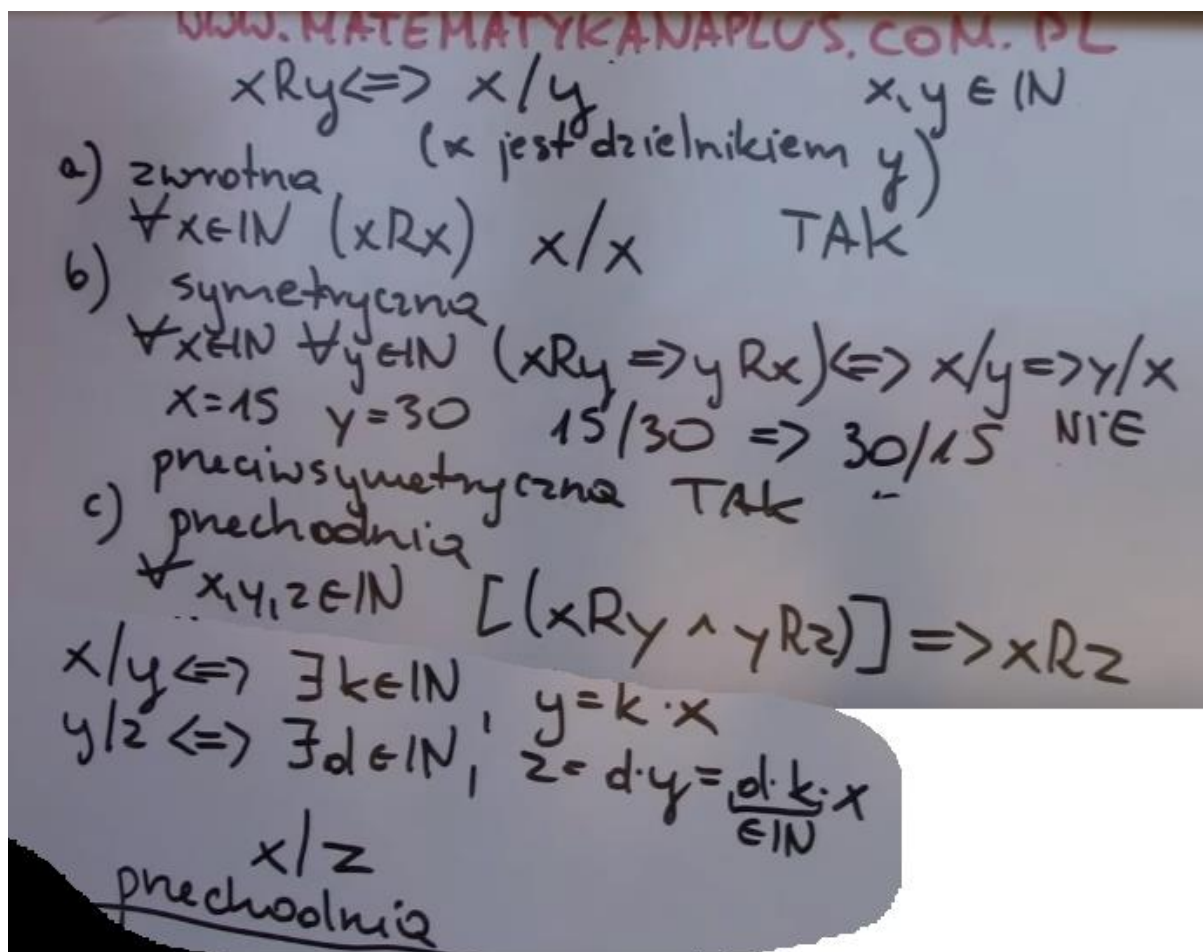
- b. $E p(x) \Rightarrow A x p(x) = \neg(\neg A p(x)) \Rightarrow A p(x) = [\neg(\neg p)] \Rightarrow p$ +

p	$\neg p$	$p \Rightarrow p$
0	1	1
0	1	1
1	0	1
1	0	1

- c. $\neg(A \wedge D p(x)) \Leftrightarrow$ nie prawda że (każdy zna ang) wtedy i tylko wtedy gdy każdy nie zna ang.

- $\neg(A p) \Leftrightarrow A \neg p$ +

$\neg p$	$\neg p$	\Leftrightarrow
1	1	1
1	1	1
0	0	1
0	0	1

$A = \{a, b, c, d\}$

to jak sprawdzić czy relacja $R = \{(a, a), (a, d), (b, c), (c, b), (d, a)\}$ jest przechodnia?

(b, c) o (c, b) \Rightarrow (b, b) a to nie należy do podanego zbioru \rightarrow relacja nie jest przechodnia

Ab o bc = ac

(d, a) o (a, d) = (d, d) a to nie należy do podanego zbioru \rightarrow relacja nie jest przechodnia

masz 2 kontrprzykłady

przechodniosc \rightarrow np masz pociagi relacji

Szczecin - Poznań i Poznań - Wrocław i chcesz sprawdzić czy istnieje pociąg relacji

Szczecin - Wrocław

Zwrotna - każdy obiekt jest w relacji sam ze sobą np.

x jest w relacji z y jeśli obaj posługują się nickiem "divao" - jesteś w relacji sam ze sobą.

Przeciwnzwrotna - żaden obiekt nie jest w relacji sam ze sobą np.

x jest w relacji z y jeśli obaj posługują się różnymi nickami - nie jesteś w relacji sam ze sobą.

Symetryczna - można zamienić miejscami x i y i nadal będą w relacji, np.

x jest w relacji z y jeśli obaj mają tyle samo lat - jesteś w relacji ze swoim rówieśnikiem.

Przeciwsymetryczna - jeśli zachodzi dla pary (x, y), to nie zachodzi dla pary (y, x), np.

x jest w relacji z y jeśli x jest starszy od y - jesteś w relacji ze swoim młodszym bratem, on nie jest w relacji z tobą.

Antysymetryczna - relacja, która nie może zachodzić dla (x, y) oraz (y, x) jednocześnie, np.

x jest w relacji z y jeśli x jest starszy od y - jesteś w relacji ze swoim młodszym bratem, on nie jest w relacji z tobą.

Przechodnia - jeśli zachodzi dla (x, y) oraz dla (y, z) to zachodzi dla (x, z), np.

x jest w relacji z y jeśli x jest starszy od y - x jest starszy od y, y jest starszy od z, zatem też x jest starszy od z.

ILOCZYN KARTEZJAŃSKI

Przykład – c.d.

Niech $X = \{1, 2, 3\}$.

$$X \times X = X^2 = \{(1, 1), (1, 2), (1, 3), (2, 1), (2, 2), (2, 3), (3, 1), (3, 2), (3, 3)\}$$

Liczbę elementów zbioru A oznaczamy jako $|A|$ (albo \overline{A}).

$$|X \times Y| = |X| \cdot |Y|$$

W zbiorze $A = \{a, b, c, d\}$ określona jest relacja:

W zbiorze $A = \{a, b, c, d\}$ określona jest relacja

$R = \{(a, c), (a, d), (b, b), (b, c), (c, c), (d, d)\}$ Zaznacz własności, które relacja ta spełnia:

Wybierz jedną lub więcej:

- ☐ a. przeciwzwrotność
- ☐ b. przechodniość
- ☐ c. nie spełnia żadnych z wymienionych własności
- ☐ d. antysymetria
- ☐ e. symetria
- ☐ f. zwrotność

a (nie bo są bb, cc i dd), **b** nie (dla ac i bc / cb nie ma ab), **c** +, **d** (nie może być do jest bb, cc, dd), **e** – nie (nie ma ca, da, cb), **f** nie (nie ma aa)

W zbiorze $A = \{a, b, c, d\}$ określona jest relacja $R = \{(a, b), (a, c), (a, d), (b, c), (b, d), (c, d)\}$ Zaznacz własności, które relacja ta spełnia:

Wybierz jedną lub więcej:

- ☐ a. zwrotność
- ☐ b. symetria
- ☐ c. przeciwzwrotność
- ☐ d. przechodniość
- ☐ e. antysymetria
- ☐ f. nie spełnia żadnych z wymienionych własności

A (nie ma aa, bb, cc, dd), **b** (nie ma ba, ca, da, cb, db, cd), **c** TAK, **d** (dla ad i db nie ma ab), **e** TAK,

W zbiorze $A = \{a, b, c, d\}$ określona jest relacja

$R = \{(a, a), (a, c), (a, d), (b, b), (b, c), (c, c), (d, d)\}$ Zaznacz własności, które relacja ta spełnia:

Wybierz jedną lub więcej:

- ☐ a. zwrotność
- ☐ b. nie spełnia żadnych z wymienionych własności
- ☐ c. symetria
- ☐ d. antysymetria
- ☐ e. przechodniość
- ☐ f. przeciwzwrotność

A+; b-; c-(ac nie ma ca, ad nie ma da, bc nie ma cb); d+; e-; f-

Definicje (własności relacji binarnej \mathcal{R} określonej na zbiorze A)

- **zwrotność**: $\forall a \in A a\mathcal{R}a$,
- **przeciwzwrotność**: $\forall a \in A \neg a\mathcal{R}a$,
- **symetria**: $\forall a, b \in A a\mathcal{R}b \Leftrightarrow b\mathcal{R}a$,
- **antysymetria**: $\forall a, b \in A a\mathcal{R}b \wedge b\mathcal{R}a \Rightarrow a = b$,
- **przechodniość**: $\forall a, b, c \in A a\mathcal{R}b \wedge b\mathcal{R}c \Rightarrow a\mathcal{R}c$.

Przykład

- Relacja \leq (słaba nierówność) określona w zbiorze liczb, jest zwrotna, symetryczna, antysymetryczna i przechodnia.
- Relacja $<$ (silna nierówność), nie jest zwrotna, nie jest symetryczna, nie jest antysymetryczna, jest przechodnia,
- Relacja *bycia rodzeństwem* jest symetryczna i przechodnia
- Relacje jednocześnie będące *symetrycznymi* i *antysymetrycznymi* definiują równość w zbiorze.

Definicja: Relacja R między elementami zbiorów A_1, A_2, \dots, A_n , to dowolny podzbiór iloczynu kartezjańskiego $A_1 \times A_2 \times \dots \times A_n$. Mówimy, że $R \subseteq A_1 \times A_2 \times \dots \times A_n$ jest relacją n -argumentową (n -arną).

Definicja: Relacja binarna $R \subseteq A_1 \times A_2$. Wtedy, zamiast zapisu (a_1, a_2) piszemy $a_1 R a_2$. Na przykład $a_1 < a_2$.

Definicja: Relacja binarna określona w zbiorze A : $R \subseteq A^2$.

Zbiory liczbowe

Liczby naturalne: \mathbf{N}

0, 1, 2, 3, 4, ...

Liczby całkowite: \mathbf{C}

0, -1, 1, -2, 2, -3, 3, ...

Liczby wymierne: \mathbf{W}

Liczba jest wymierna, jeżeli możemy ją przedstawić w postaci ułamka $\frac{p}{q}$, gdzie p i q są liczbami całkowitymi i $q \neq 0$.

Przykłady: 0, 5, -4, $\frac{1}{2}$, $-\frac{2}{3}$, $4\frac{1}{5}$

Liczby niewymierne: $\mathbf{R} \setminus \mathbf{W}$

Przykłady: $\sqrt{2}$, $\sqrt{5}$, π , $1 - \sqrt{7}$

Liczby rzeczywiste: \mathbf{R}

Liczby rzeczywiste to liczby wymierne i niewymierne.

Zadania + Rozwiązania

Zaznacz równania, które mają rozwiązanie w liczbach całkowitych. Odp a,c,d

Zaznacz równania, które mają rozwiązania w liczbach całkowitych.

Wybierz jedną lub więcej:

- ☐ a. $7x + 5y = 140$
- ☐ b. $4x + 6y = 45$
- ☐ c. $3x + 7y = 89$
- ☐ d. $4x + 8y = 48$
- ☐ e. Żadne z podanych równań nie ma rozwiązań w liczbach całkowitych

$11x + 16y = 268$ równanie diofantyczne $ax + by = c$ posiada rozwiązanie wtedy, gdy $NWD(a, b)$ dzieli c , czyli $NWD(a, b) \mid c$. $NWD(11, 16) = 1$. $268 : 1 = 268$, czyli $1 \mid 268$, zatem równanie $11x + 16y = 268$ ma rozwiązanie w zbiorze liczb całkowitych. **A** $NWD(7,5) = 1$ $140/1 = 140$; **b** $NWD(4,6) = 2$ $45/2 = 22.5$; **c** $NWD(3,7) = 1$ $89/1 = 89$; **d** $NWD(4,8) = 4$ $48/4 = 12$

<https://brainly.pl/zadanie/4620966>

<https://www.matemaks.pl/algorytm-euklidesa.html>

Zaznacz równania, które mają rozwiązania w liczbach całkowitych.

Wybierz jedną lub więcej:

- ☐ a. $3x + 9y = 191$
- ☐ b. $4x + 6y = 9$
- ☐ c. $4x + 8y = 30$
- ☐ d. Żadne z podanych równań nie ma rozwiązań w liczbach całkowitych
- ☐ e. $6x + 5y = 13$

Odp.: e

A $nwd(3,9) = 3$; **b** $nwd(4,6) = 2$; **c** $nwd(4,8) = 4$; **e** $nwd(6,5) = 1$

Zaznacz równania, które mają rozwiązania w liczbach całkowitych.

Wybierz jedną lub więcej:

- ☐ a. $6x + 9y = 31$
- ☐ b. Żadne z podanych równań nie ma rozwiązań w liczbach całkowitych
- ☐ c. $3x + 9y = 191$
- ☐ d. $4x + 6y = 17$
- ☐ e. $4x + 8y = 30$

A $nwd(6,9) = 3$; **b** $nwd(4,6) = 2$; **c** $nwd(3,9) = 3$; **d** $nwd(4,6) = 2$; **e** $nwd(4,8) = 4$

Zaznacz równania, które mają rozwiązania w liczbach całkowitych.

Wybierz jedną lub więcej:

- ☐ a. $7x + 5y = 11$
- ☐ b. $4x + 6y = 15$
- ☐ c. $3x + 7y = 191$
- ☐ d. Żadne z podanych równań nie ma rozwiązań w liczbach całkowitych
- ☐ e. $4x + 8y = 46$

A+,c+,

Zaznacz tautologie:

Pytanie 4

Nie udzielono odpowiedzi

Punkty: 1,00

🚩 Oflaguj pytanie

Zaznacz tautologie

Wybierz jedną lub więcej:

- ☐ a. $[(p \Rightarrow q) \wedge \neg q] \Rightarrow \neg p$
- ☐ b. $[(p \vee q) \wedge \neg p] \Rightarrow q$
- ☐ c. Żadne ze zdań nie jest tautologią
- ☐ d. $\neg(p \wedge \neg p)$
- ☐ e. $\neg(p \wedge q) \Leftrightarrow (\neg p \vee \neg q)$

A+, b-, c, d+, e+

Spójniki logiczne

- spójnik **i** (oraz, AND) $p \wedge q$,
- spójnik **lub** (OR) $p \vee q$,
- **zaprzeczenie** (nie prawda, że) $\neg p$
- **implikacja** (z p wynika q) $p \Rightarrow q$
- **równoważność** (p jest równoważne q) $p \Leftrightarrow q$

p	q	$p \wedge q$	$p \vee q$	$p \Rightarrow q$	$p \Leftrightarrow q$
0	0	0	0	1	1
0	1	0	1	1	0
1	0	0	1	0	0
1	1	1	1	1	1

p	$\neg p$
0	1
1	0

Zaznacz tautologie

Wybierz jedną lub więcej:

- ☐ a. Żadne ze zdań nie jest tautologią
- ☐ b. $p \Rightarrow (q \Rightarrow p)$
- ☐ c. $p \vee \neg p$
- ☐ d. $p \Rightarrow [(\neg p) \vee q]$
- ☐ e. $[(p \vee q) \Rightarrow (p \vee \neg q)] \Rightarrow (\neg p \vee q)$

a-, b-, c+, d-, e-

Podaj, ile jest dzielników naturalnych liczby 10010

Podaj, ile jest dzielników naturalnych liczby **10010**.

Odpowiedź:

32

<http://www.math.edu.pl/narzedzia.php?opcja=liczba-dzielnikow>

Podaj, ile jest dzielników naturalnych liczby **30030**.

Odpowiedź:

64

Podaj, ile jest dzielników naturalnych liczby **2310**.

Odpowiedź:

32

Stosując algorytm Euklidesa, oblicz największy wspólny dzielnik liczb 4620 oraz 1188

Stosując algorytm Euklidesa, oblicz największy wspólny dzielnik liczb 4620 oraz 1188.

Odpowiedź:

132

<https://www.matemaks.pl/algorytm-euklidesa.html>

Stosując algorytm Euklidesa, oblicz największy wspólny dzielnik liczb 2002 oraz 770.

Odpowiedź:

Stosując algorytm Euklidesa, oblicz największy wspólny dzielnik liczb 2700 oraz 756.

Odpowiedź:

108

Na I roku kierunku „Informatyka i ekonometria” jest 77.

Na I roku kierunku "Informatyka i ekonometria" jest 77 studentów. *Analizę* zaliczyło 42 studentów, zaś *Analizę* oraz *Ekonomię* zaliczyło 20 studentów. Ilu studentów zaliczyło *Ekonomię*?

Odpowiedź:

$$|A \cup B| = |A| + |B| - |A \cap B|. \quad x + 42 - 20 = 77; \quad x = 77 - 42 + 20; \quad x = 55$$

$$|A \cup B| = |A| + |B| - |A \cap B|. \quad 77 = 42 + b - 20; \quad 77 + 20 - 42 = b$$

Na I roku kierunku "Informatyka i ekonometria" jest 79 studentów. *Analizę* zaliczyło 42 studentów, zaś *Analizę* oraz *Ekonomię* zaliczyło 5 studentów. Ilu studentów zaliczyło *Ekonomię*?

Odpowiedź:

$$x + 42 - 5 = 77; \quad x = 77 - 42 + 5; \quad x = 40$$

Na I roku kierunku "Informatyka i ekonometria" *Analizę* zaliczyło 68% studentów, zaś *Analizę* oraz *Ekonomię* zaliczyło 27% studentów. Jaki odsetek studentów zaliczył *Ekonomię*?

Odpowiedź:

$$|A \cup B| = |A| + |B| - |A \cap B|; \quad 100 = 68 + x - 27; \quad 100 - 68 + 27 = x; \quad 59 = 0,59$$

Na I roku kierunku "Informatyka i ekonometria" jest 89 studentów. *Analizę* zaliczyło 47 studentów, zaś *Analizę* oraz *Ekonomię* zaliczyło 32 studentów. Ilu studentów zaliczyło *Ekonomię*?

Odpowiedź:

$$|A \cup B| = |A| + |B| - |A \cap B|; \quad 89 = 47 + x - 32; \quad 89 - 47 + 32 = x \quad x = 74$$

Zadanie 1.3.1: W klasie liczącej 33 osoby 17 uczniów uczy się języka włoskiego, 17 uczniów uczy się języka hiszpańskiego i 15 uczniów uczy się języka portugalskiego. Wśród nich 7 uczniów uczy się dwóch języków: włoskiego i hiszpańskiego, 9 uczniów uczy się języka włoskiego i portugalskiego oraz 6 uczniów uczy się języka hiszpańskiego i portugalskiego. Wreszcie 2 uczniów uczy się tych trzech języków. Ilu uczniów nie uczy się żadnego z tych języków?

Rozwiązanie:

Oznaczmy literami W , H i P zbiory uczniów uczących się odpowiednio języka włoskiego, hiszpańskiego i portugalskiego. Wtedy dane zadania można zapisać następująco:

$$\begin{aligned} |W| &= 17, |H| = 17, |P| = 15, \\ |W \cap H| &= 7, |W \cap P| = 9, |H \cap P| = 6, \\ |W \cap H \cap P| &= 2. \end{aligned}$$

Z zasady włączeń i wyłączeń wynika, że

$$|W \cup H \cup P| = 17 + 17 + 15 - 7 - 9 - 6 + 2 = 29.$$

A zatem 4 uczniów nie uczy się żadnego z tych języków.

❶ Niech A, B będą zbiorami skończonymi, rozłącznymi ($A \cap B = \emptyset$).

$$|A \cup B| = |A| + |B|$$

❷ Niech A_1, A_2, \dots, A_n będą zbiorami skończonymi, parami rozłącznymi ($A_i \cap A_j = \emptyset, i \neq j, i, j \in \{1, \dots, n\}$)

$$|A_1 \cup A_2 \cup \dots \cup A_n| = |A_1| + |A_2| + \dots + |A_n|$$

Fakt (Zasada włączania i wyłączania - dla 2 i 3 zbiorów)

- Niech A, B będą zbiorami skończonymi.

$$|A \cup B| = |A| + |B| - |A \cap B|$$

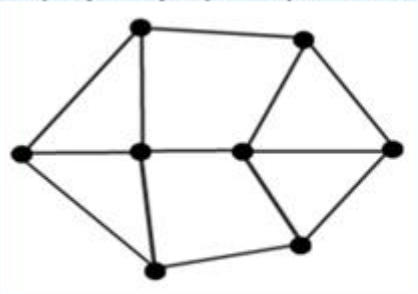
- Niech A_1, A_2, A_3 będą zbiorami skończonymi

$$\begin{aligned} |A_1 \cup A_2 \cup A_3| &= \\ &|A_1| + |A_2| + |A_3| - |A_1 \cap A_2| - |A_1 \cap A_3| - |A_2 \cap A_3| + |A_1 \cap A_2 \cap A_3| \end{aligned}$$

https://wseii-my.sharepoint.com/personal/kmolenda_wsei_edu_pl/Documents/Published/MatDyskr/Kombinatoryka/Kombinatoryka-wyklad-2017.pdf

Jaką najmniejszą liczbą kolorów można pokolorować regiony grafu załączonego poniżej:

Jaką najmniejszą liczbą kolorów można pokolorować regiony grafu załączonego poniżej

ODP 2

Ustal co zwraca poniższa funkcja rekurencyjna dla wartości 6, 7, 8:

Ustal, co zwraca poniższa funkcja rekurencyjna dla wartości 6, 7, 8:

```
int fun(int n) {  
    if (n<2) return n;  
    if (n % 2 == 1) return fun(n-2);  
    else return fun(n-1);  
};
```

Wybierz jedną odpowiedź:

- ☐ a. Funkcja jest stała i zwraca wartość 1
- ☐ b. Kolejno: 1 1 2
- ☐ c. funkcja zapętla się
- ☐ d. Funkcja jest stała i zwraca wartość 0
- ☐ e. Kolejno: 2 2 3

```
static void Main(string[] args)  
{  
    int fun(int n)  
    {  
        if (n < 2) return n;  
        if (n % 2 == 1) return fun(n - 2);  
        else return fun(n - 1);  
    }  
    Console.WriteLine(fun(6));  
    Console.WriteLine(fun(7));  
    Console.WriteLine(fun(8));  
}
```

ODP A

Ustal, co zwraca poniższa funkcja rekurencyjna dla wartości 6, 7, 8:

```
int fun(int n) {  
    if (n<2) return n;  
    if (n % 2 == 1) return fun(n/2)+1;  
    else return fun(n-1);  
};
```

Wybierz jedną odpowiedź:

- ☐ a. Funkcja jest stała i zwraca wartość 2
- ☐ b. Funkcja jest stała i zwraca wartość 1
- ☐ c. Kolejno: 2 3 3
- ☐ d. Kolejno: 2 2 3
- ☐ e. funkcja zapętla się

ODP C 2 3 3

Ustal, co zwraca poniższa funkcja rekurencyjna dla wartości 6, 7, 8:

```
int fun(int n){  
    if (n<2) return n;  
    if (n % 2 == 0) return fun(n-1)+1;  
    else return fun(n-1);  
};
```

Wybierz jedną odpowiedź:

- ☐ a. funkcja jest stała, zwraca wartość 4
- ☐ b. funkcja jest stała, zwraca wartość 3
- ☐ c. Kolejno: 3 4 4
- ☐ d. Kolejno: 4 4 5
- ☐ e. funkcja zapętla się

ODP C:3 4 4

Które z podanych napisów pasują do regex-a (notacja PCRE) `[a-z]+[\.\?!]`

Które z podanych napisów pasują do *regex*-a (notacja PCRE)

`[a-z]+[\.\?!]`

Wybierz jedną lub więcej:

- ☐ Jazda!
- ☐ koniec.
- ☐ pijesz?
- ☐ czerwony
- ☐ prof.?
- ☐ żadne z podanych nie pasują
- ☐ dalej!
- ☐ Do boju!

Jazda! koniec. Pijesz? Dalej! <https://www.freeformatter.com/regex-tester.html> + <https://www.regextester.com/96926> - `a.[bc]+`

Które z podanych napisów pasują do *regex*-a (notacja PCRE)

`a.[bc]+`

Wybierz jedną lub więcej:

- ☐ asccbbbbcbbccc
- ☐ azc
- ☐ abc
- ☐ ac
- ☐ abbbbbbbb
- ☐ abcbcbcb
- ☐ żadne z podanych nie pasują

Asccbbbbcbbccc, azc, abc, abbbbbbbb, abcbcbcb

Oblicz, ile jest 3-elementowych podzbiorów zbioru 6-elementowego:

Oblicz, ile jest 3-elementowych podzbiorów zbioru 6-elementowego.

Odpowiedź:

$$\binom{6}{3} = \frac{6!}{(6-3)! \cdot 3!} = \frac{6!}{3! \cdot 3!} = \frac{3! \cdot 4 \cdot 5 \cdot 6}{3! \cdot 3 \cdot 2 \cdot 1} = 20$$

zbiór 6-elementowy
podzbiór 3-elementowy

$$\binom{6}{3} = \frac{6!}{3! \cdot 3!} = \frac{3! \cdot 4 \cdot 5 \cdot 6}{3! \cdot 3 \cdot 2 \cdot 1} = 20$$

$$C_n^k = \binom{n}{k} = \frac{n!}{k!(n-k)!}$$

Oblicz, ile można utworzyć 4-elementowych multizbiorów (z powtórzeniami) ze zbioru $A = \{a, b, c\}$

Oblicz, ile można utworzyć 4-elementowych multizbiorów (zbiorów z powtórzeniami) ze zbioru $A = \{a, b, c\}$.

Odpowiedź:

$$\bar{C}_n^k = \binom{k+n-1}{k} = \frac{(k+n-1)!}{k!(n-1)!}$$

Obliczymy na ile sposobów można wybrać trzy gałki lodów spośród 8 smaków, przy czym wybór jest zupełnie dowolny, tzn. możemy np. wybrać trzy (lub dwie) gałki lodów tego samego smaku. Jak widać są to kombinacje trójelementowe z powtórzeniami w zbiorze 8-miu elementów, przy czym zakładamy, że kolejność wkładania gałek lodów do kubka nie ma znaczenia. Otrzymujemy:

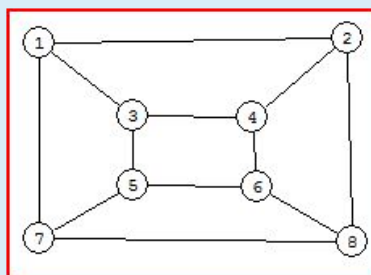
$$\bar{C}_8^3 = \binom{3+8-1}{3} = \frac{(3+8-1)!}{3!(8-1)!} = 120$$

$$\bar{C}_3^4 = \binom{4+3-1}{4} = \frac{(4+3-1)!}{4!(3-1)!} = \frac{6!}{4! \cdot 2!} = \frac{4! \cdot 5 \cdot 6}{4! \cdot 1 \cdot 2} = 15$$

$$k=4, n=3$$

Ile wynosi liczba chromatyczna załączonego grafu

Ile wynosi liczba chromatyczna załączonego grafu

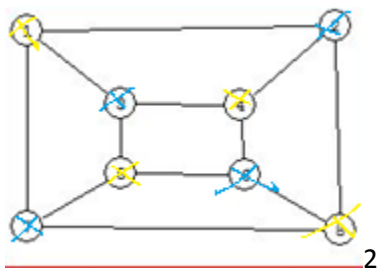
Odpowiedź:

Najmniejszą liczbę kolorów potrzebną do pokolorowania wierzchołków grafu G tak, że każde dwa wierzchołki połączone krawędzią mają różne kolory, nazywamy **liczbą chromatyczną grafu** G i oznaczamy przez $\chi(G)$.

Twierdzenie Brooksa. Niech $G = (V; E)$ będzie spójnym grafem o największym stopniu wierzchołka równym d .

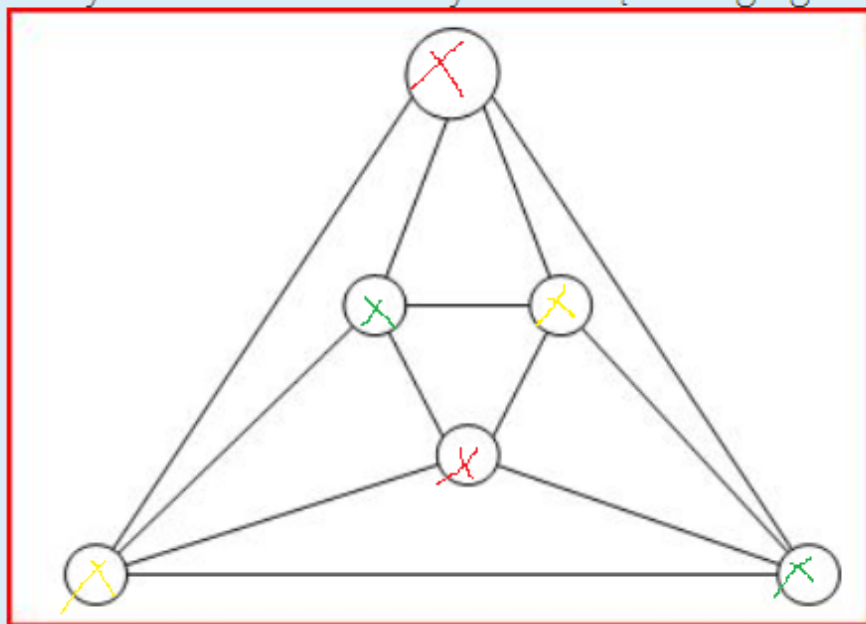
Jeżeli G jest grafem pełnym lub składa się z pojedynczego cyklu o nieparzystej liczbie krawędzi, to: $\chi(G) = d + 1$.

We wszystkich pozostałych przypadkach wystarcza $\chi(G) < d$

2

Ile wynosi liczba chromatyczna załączonego grafu

Odpowiedź: 3

Zaznacz własności poniższego grafu

Zaznacz własności poniższego grafu

Wybierz jedną lub więcej:

- ☐ a. prosty
- ☐ b. niespójny
- ☐ c. eulerowski
- ☐ d. spójny
- ☐ e. planarny
- ☐ f. żadna z podanych własności nie jest spełniona
- ☐ g. pełny
- ☐ h. cykliczny

Graf prosty – graf bez krawędzi wielokrotnych i pętli; Trasa (szlak) – „linia”, po której przedostajemy się z jednego wierzchołka do drugiego; Droga (ścieżka) – trasa, w której żaden wierzchołek nie występuje więcej niż raz;

Graf spójny – graf stanowiący jedną część, składający się z jednego kawałka (jeżeli dla dowolnej pary wierzchołków tego grafu istnieje w nim ścieżka je łącząca) nie ma wierzchołka izolowanego **Graf niespójny** – graf składający się z kilku części; **Graf eulerowski** – graf, w którym istnieją trasy przechodzące przez każdą krawędź dokładnie raz i kończące się w punkcie wejściowym trasy; **Graf planarny** – graf, który można narysować tak aby jego krawędzie nie przecinały się; Mówimy, że wierzchołki są sąsiednie, jeżeli istnieje krawędź łącząca je. Stosuje się też określenie, że wierzchołki są incydentne z tą krawędzią. Krawędzie są sąsiednie, jeżeli mają wspólny wierzchołek.

Graf pełny jest **grafem prostym**, w którym dla każdej pary węzłów istnieje krawędź je łącząca.

Graf dwudzielny – **graf**, którego zbiór wierzchołków można podzielić na dwa rozłączne zbiory tak, że krawędzie nie łączą wierzchołków tego samego zbioru. Równoważnie: graf, który nie zawiera cykli nieparzystej długości. Jeśli pomiędzy wszystkimi parami wierzchołków należących do różnych zbiorów istnieje krawędź, graf taki nazywamy pełnym grafem dwudzielnym lub kliką dwudzielną i oznaczamy $K_{n,m}$ gdzie n i m oznaczają liczności zbiorów wierzchołków

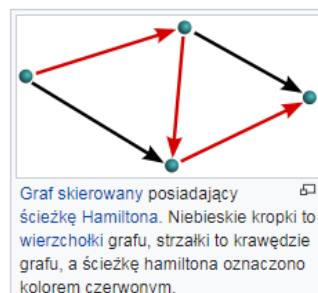

Graf regularny stopnia n to graf, w którym wszystkie wierzchołki są stopnia n czyli z każdego wierzchołka grafu regularnego wychodzi n krawędzi. Graf regularny stopnia n określa się dla wygody mianem grafu n -regularnego.

Graf eulerowski, graf Eulera – rodzaj **grafu** rozpatrywany w **teorii grafów**. Graf eulerowski odznacza się tym, że da się w nim skonstruować **cykl Eulera**, czyli cykl, który przechodzi przez każdą jego **krawędź** dokładnie raz. Graf półeulerowski zawiera w sobie ścieżkę, która pozwala przejść przez wszystkie jego krawędzie tylko raz. Ścieżka ta nazywana jest ścieżką Eulera.

Graf hamiltonowski – **graf** rozważany w teorii grafów zawierający **ścieżkę** (drogę) przechodzącą przez każdy **wierzchołek** **dokładnie jeden raz** zwaną **ścieżką Hamiltona**. W szczególności grafem hamiltonowskim jest graf zawierający **cykl Hamiltona**, tj. zamkniętą ścieżkę Hamiltona. W niektórych źródłach graf zawierający tylko ścieżkę Hamiltona nazywany jest grafem *półhamiltonowskim*. Aby lepiej zrozumieć właściwości grafu hamiltonowskiego można się posłużyć przykładem komiwojażera, który chce odwiedzić wszystkich swoich klientów, ale tylko raz (**problem komiwojażera**). Klienci, to wierzchołki grafu, a drogi między nimi są jego **krawędziami**. Jeżeli graf jest hamiltonowski, to znaczy, że komiwojażer może obejść wszystkich klientów

bez mijania drugi raz żadnego z nich i wrócić do punktu wyjścia.

Graf planarny – **graf**, który można narysować na płaszczyźnie (i każdej powierzchni **genusu** 0) tak, by krzywe obrazujące krawędzie grafu nie przecinały się ze sobą. Odwzorowanie grafu planarnego na płaszczyznę o tej własności nazywane jest jego rysunkiem płaskim. Graf planarny o zbiorze wierzchołków i krawędzi zdefiniowanym poprzez rysunek płaski nazywany jest **grafem płaskim**¹ Macierz incydencji – pokazuje czy wierzchołek i jest incydentny z krawędzią j . Jej elementami są liczby 0 i 1. Ma tyle wierszy ile wierzchołków i tyle kolumn ile krawędzi

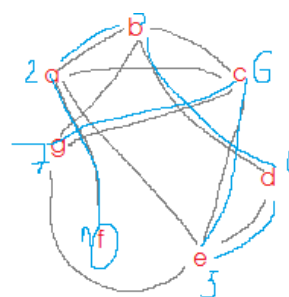
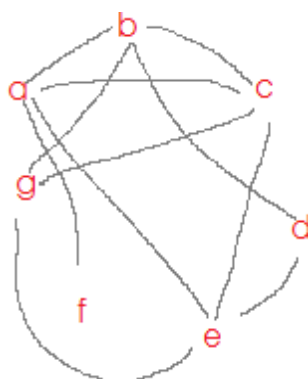
Dana jest macierz sąsiedztwa grafu nieskierowanego

	a	b	c	d	e	f	g
a	0	1	1	0	1	1	0
b	1	0	1	1	0	0	1
c	1	1	0	0	1	0	1
d	0	1	0	0	1	0	0
e	1	0	1	1	0	0	1
f	1	0	0	0	0	0	0
g	0	1	0	1	0	0	0

Zaznacz, które z własności spełnia ten graf?

Wybierz jedną lub więcej:

- ☐ a. Jest regularny
- ☐ b. Żadna z odpowiedzi nie jest poprawna
- ☐ c. Jest półeulerowski
- ☐ d. Zawiera cykl Hamiltona
- ☐ e. Jest półhamiltonowski
- ☐ f. Jest spójny
- ☐ g. Zawiera cykl Eulera
- ☐ h. Jest planarny

haminton X

E, f, d,

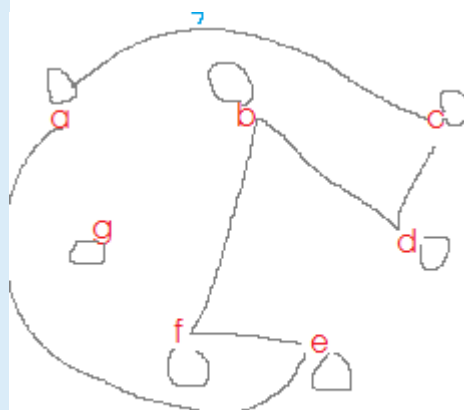
Dana jest macierz sąsiedztwa grafu nieskierowanego

	a	b	c	d	e	f	g
a	1	0	1	0	1	0	0
b	0	1	0	1	0	1	0
c	1	0	1	1	0	0	0
d	0	1	1	1	0	0	0
e	1	0	0	0	1	1	0
f	0	1	0	0	1	1	0
g	0	0	0	0	0	0	1

Zaznacz, które z własności spełnia ten graf?

Wybierz jedną lub więcej:

- ☐ a. Zawiera cykl Eulera
- ☐ b. Zawiera cykl Hamiltona
- ☐ c. Jest planarny
- ☐ d. Jest spójny
- ☐ e. Jest regularny
- ☐ f. Żadna z odpowiedzi nie jest poprawna
- ☐ g. Jest półeulerowski
- ☐ h. Jest półhamiltonowski

C,

Dana jest macierz sąsiedztwa grafu nieskierowanego

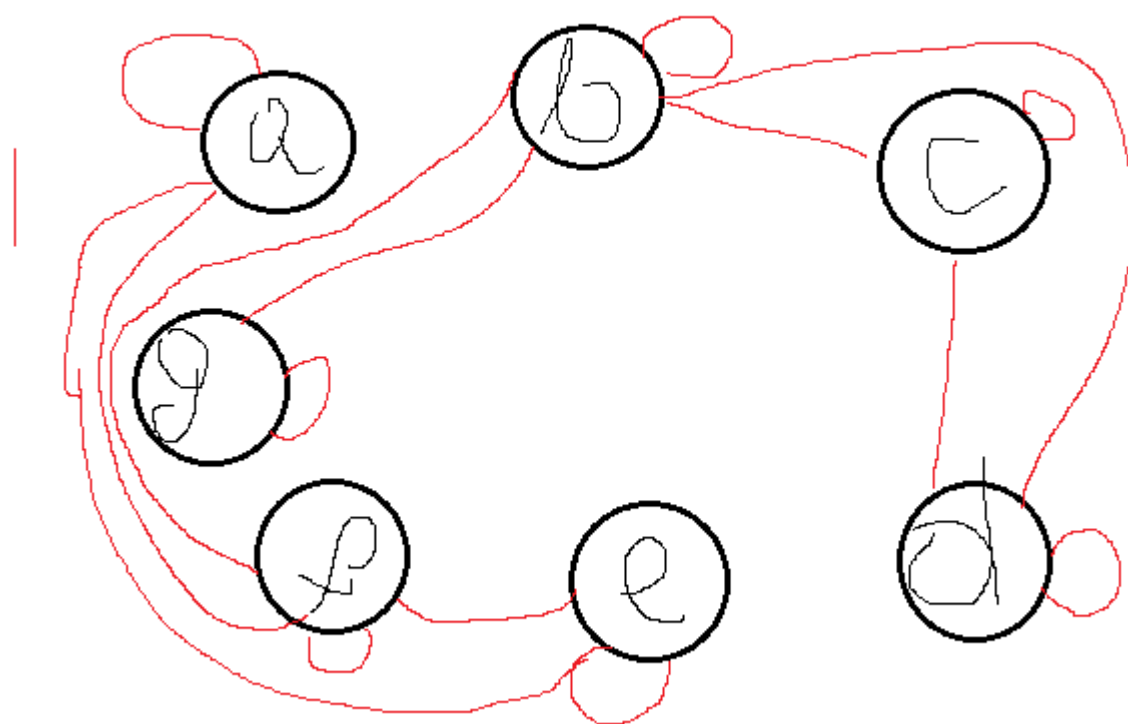
	a	b	c	d	e	f	g
a	1	0	0	0	1	1	0
b	0	1	1	1	0	1	1
c	0	1	1	1	0	0	0
d	0	1	1	1	0	0	0
e	1	0	0	0	1	1	0
f	1	1	0	0	1	1	0
g	0	1	0	0	0	0	1

Zaznacz, które z własności spełnia ten graf?

Wybierz jedną lub więcej:

- ☐ a. Jest regularny
- ☐ b. Zawiera cykl Hamiltona
- ☐ c. Żadna z odpowiedzi nie jest poprawna
- ☐ d. Jest spójny
- ☐ e. Jest półhamiltonowski
- ☐ f. Jest półeulerowski
- ☐ g. Jest planarny
- ☐ h. Zawiera cykl Eulera

D,g,f,

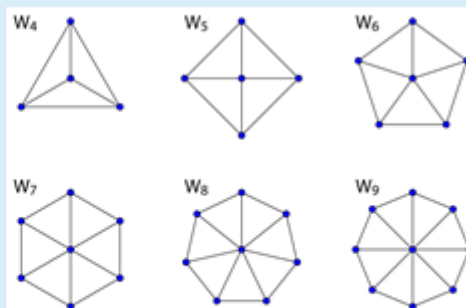

Zaznacz grafy planarne

Zaznacz grafy planarne:

Wybierz jedną lub więcej:

- ☐ a. żaden z podanych grafów nie jest planarny
- ☐ b. K_6
- ☒ c. W_5 koła
- ☒ d. $K_{2,4}$ dwudzielne (2-planarne)
- ☒ e. C_5 cykliczny

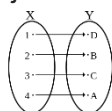
e+,d+,b-,c+,a-

Oblicz, ile jest funkcji wzajemnie jednoznacznych $f: A \rightarrow A$, jeśli moc zbioru A wynosi 6

Oblicz, ile jest funkcji wzajemnie jednoznacznych $f: A \rightarrow A$, jeśli moc zbioru A wynosi 6.

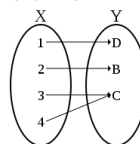
Odpowiedź:

Funkcja wzajemnie jednoznaczna (bijekcja) – funkcja będąca jednocześnie funkcją różnowartościową i „na”. Innymi słowy, bijekcja to funkcja (relacja) taka, że każdemu elementowi obrazu odpowiada dokładnie jeden

element dziedziny.

Funkcja „na” a. suriekcja^[1] a. suriekcja^{[2][3]} – funkcja przyjmująca jako swoje wartości wszystkie elementy

przeciwdziedziny, tj. której obraz jest równy przeciwdziedzinie.

Moc zbioru A oznacza się symbolem $|A|$

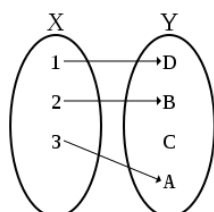
Różnowartościowych

Funkcja różnowartościowa (iniekcja^[1], iniekcja, funkcja 1-1) – funkcja, której każdy element przeciwdziedziny przyjmowany jest co najwyżej raz.

Oblicz, ile jest funkcji różnowartościowych $f: A \rightarrow B$, jeśli moc zbioru A wynosi 4, a moc zbioru B wynosi 6.

Odpowiedź:

$|A|=4$, $|B|=6$;

Język nad alfabetem $T=\{0,1\}$

Język nad alfabetem $T=\{0,1\}$ będący zbiorem wszystkich niepustych łańcuchów zerojedynekowych w których każda para zer przedzielona jest co najmniej jedną jedynką, może być opisany następującym wyrażeniem regularnym (notacja teoretyczna):

Wybierz jedną lub więcej:

- ☐ $(1+01^*0)^*$
- ☐ $11+(0+1)1(0+1)+(0+1)1(0+1)^*1(0+1)$
- ☐ $1^*+1^*(011^*)^*01^*$
- ☐ $(1+01^*0)(1+01^*0)^*$
- ☐ $11^*+1^*(011^*)^*01^*$
- ☐ żadne z podanych wyrażen nie opisuje takiego języka